

NYHETSBRÉV 5. SERVICE I SAMVERKAN AUGUSTI 2019.

ÅSE CLASSON HAR ORDET

EN SPÄNNANDE HÖST VÄNTAR!

Välkomna tillbaka efter ledigheterna. Hoppas att ni samlat krafter inför slutspurten i projektet. Lycka till med era kommunala serviceplaner, kommunala plattformar för samverkan och servicelösningar i alla elva kommunerna! Vi har vår spridningskonferens den 16 oktober och mycket annat som ska slutföras innan processledarna slutar i november. Anmälan till konferensen bifogas med nyhetsbrevet. Arbetet med att utveckla servicen på landsbygden är långt ifrån färdigt!

Åse Classon Ordförande i Riksorganisationen

Hela Sverige ska leva, samt i styrgruppen

för Service i samverkan. Foto: privat

I det här nyhetsbrevet från Service i samverkan besöker vi kommunerna Älvdalen och Storuman.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

PROJEKTET JUST NU.

”Vi utforskar – vi bygger relationer – vi medskapar – vi bygger lokal kapacitet – vi testar nytt – vi dokumenterar och vi sprider.”

Sommarledigheterna börjar nu ta slut och vi sätter igång igen med möten servicelösningar och mycket annat. Det är en spännande utmaning att arbeta med förändringsprocesser i så många kommuner och jag tycker vi har lyckats bra med våra ambitioner i projektet. Det är många som kan känna sig stolta för allt de bidragit med!

Vi hörs i vårt sista nyhetsbrev under hösten där Norrköpings och Älmhults kommuner är i fokus. Vi hörs!

Claes Becklin, Projektkoordinator Service i samverkan.

Foto: Mia Dansdotter

NYHETSBRÉV 5. SERVICE I SAMVERKAN AUGUSTI 2019.

GUNNAR BARKE

LANDSBYGDSUTVECKLARE ÄLVDALENS KOMMUN

Antal invånare: 7121 invånare

Befolkningstäthet: 1 inv./km²

Yta: 7142,68 km²

Andel som bor utanför tätorterna Älvdalen, Särna, Idre:
ca 49 %

Politisk majoritet: (C) + (S) + (L)

Hur arbetar ni idag med service på landsbygden i Älvdalens kommun?

I juni antog kommunen en serviceplan och till den ska vi nu göra en handlingsplan i höst tillsammans med kommunbyrådet i Älvdalen.

Kommunen har tagit en ny näringslivsstrategi och en ny översiktsplan som alla är kopplade till varandra och serviceplanen. Service i samverkan har bidragit med underlag och inspel till serviceplanen vilket har varit mycket värdefullt. Tidigare var det flera olika personer på kommunen som ansvarade för

Gunnar Barke Landsbygdsutvecklare Älvdalens kommun Foto: Privat

landsbygdsutvecklingsfrågorna. Sedan i januari i år har jag ansvar på halvtid för landsbygdsfrågorna. I arbetet med serviceplanen och med Service i samverkan har kommunbyrådet ansökt om medel från Tillväxtverket för att utveckla Byastugor som ett nav för lokal platsbunden service. Den servicelösning som erbjuds inom projektet diskuteras nu också. Så har hänt mycket i kommunen sen projektet startade.

NYHETSREV 5. SERVICE I SAMVERKAN AUGUSTI 2019.

Vilka har ni dialog med när det gäller service på landsbygden?

En naturlig samarbetspartner är förstas kommunbyrådet i Älvdalen som är en paraplyorganisation för alla byaföreningar och fiberföreningar i Älvdalen. Vi har också dialog med kommunens två företagarföreningar, ungdomsrådet och pensionärs- och handikapprådet för att hitta gemensamma vägar när det gäller servicen i kommunen.

Arbetet är också ordentligt politiskt förankrat. Processledaren Sigrid Larsson har träffat kommunledningen vid flera tillfällen vilket har stärkt det gemensamma arbetet. Nu håller kommunen på att ta fram en bostadsförsörjningsplan och våra LIS områden (Landsbygdsutveckling i strandnära områden) är klara och finns i översiktsplanen. Bostadsfrågan är viktig för utvecklingen av servicen i en kommun som Älvdalen som har en stor besöksnäring.

Hur ser förväntningarna ut på resultatet i "Service i samverkan"?

Det är fantastiskt roligt att få vara med i projektet som har och får stor betydelse för kommunen. Det passade bra och har bidragit till arbetet med att ta fram en kommunal serviceplan som bidrar till regionens serviceplan i Dalarna. Vi ser också fram emot att kunna utveckla en ny servicelösning inom projektet. Sen hoppas vi att vår ansökan om ett nytt projekt till Tillväxtverket blir verklighet.

Foto: Älvdalens kommun

Vilka andra frågor arbetar ni med i kommunen?

Vi har många företagare i Älvdalen och besöksnäringen är otroligt viktig för kommunen. Nya satsningar på alpina anläggningar görs nu i Himmelfjäll, Fjäätervålen och i Idre fjäll. Satsningarna ger underlag för kommunal service och har stor betydelse för vår landsbygdsutveckling.

Skiss över nya anläggningen i Himmelfjäll

SIGRID LARSSON.

Processledare i Älvdalen.

Varför arbetar du med pilotprojektet Service i samverkan i Älvdalens kommun?

Under ett tiotal år arbetade jag inom service, bland annat på Svensk Kassaservice och i livsmedelsbutik. Det gav mig en inblick i många av de serviceutmaningar som är en verklighet för de som lever och bor i min bygd. Att vara med och söka nya lösningar för hur man kan möta serviceutmaningarna i en liten kommun är ett tungt vägande skäl till att jag jobbar i pilotprojektet Service i samverkan. Jag vill att förutsättningarna för att leva och bo här ska vara så goda som möjligt och för att göra det möjligt så behöver lokalsamhället och företagarna vara med i serviceplaneringen. Mycket av den service vi har här bygger på samverkanslösningar och jag vill vara med och lyfta alla ideella och engagerade röster i det här arbetet. Jag tror på delaktighet och jag tror att vi med ett aktivt arbete kan skapa förutsättningarna som krävs för en god service i hela kommunen. Älvdalens kommun ska vara en fin plats att leva, verka och företaga i.

Hur går arbetet i Älvdalens kommun?

Under våren har vi, Älvdalens kommunbyrå och projektet, samverkat till att en kommunal serviceplan har tagits fram i kommunen. Många av de prioriteringar som görs i den bygger på de workshops och det arbetet vi startade förra året. De medskapande metoder som vi använt oss av i projektet har gett bra skörd från våra möten och många har gjort sina röster hörda. Vi har också haft en god samverkan med kommunen i arbetet och skapat en dialog som vi vill att ska leva vidare, genom bland annat kommunbyrådet, även efter projektet. Det finns självklart utmaningar i arbetet, såsom tillitsbrist i vissa byar och begränsade resurser både hos föreningar och hos kommunen, men vi jobbar framåt. Det är

Hela Sverige ska leva. Stortorget 7, 111 29 Stockholm. Telefon: 010-489 13 50. E-post: info@helasverige.se

Sigrid Larsson processledare Älvdalens kommun.

Foto: Hela Sverige ska leva

viktigt att både kommunen och vi alla som lever och bor vågar diskutera och tillsammans arbeta fram nya lösningar utefter våra förutsättningar.

Hur ser dina förväntningar ut inför hösten?

Under hösten 2019 kommer vi tillsammans med Gunnar Barke, som är tjänsteperson på Älvdalens kommun, ta fram en handlingsplan som bygger på den kommunala serviceplanen. Jag ser framemot att konkretisera hur vi ska kunna utveckla servicen lokalt de kommande åren, men här behövs självklart lokala utvecklingsgrupper, byrå och företagare som vågar och vill följa med oss och ytterligare vill utveckla sina verksamheter. Många gör mycket redan idag och det är viktigt att de bollar som rullas igång också har goda förutsättningar att fortsätta rulla även efter projektet! Vi ska utöver det prioritera att en lokal servicelösning kommer på plats under slutfasen av projektet, vad detta blir är i nuläget inte bestämt. Det blir en spännande höst!

Storumans kommun

LUSPIE

ALEXANDER JONSSON.

Utredare Storumans kommun

Antal invånare: 5 912 (2018-12-31)

Yta: 7 300 km²

Befolkningstäthet: 0,8 invånare/km²

Andel som bor utanför tätort: 42 % (2017)

Politisk majoritet: C+L+M+KD

Hur arbetar ni idag med service på landsbygden i er kommun?

Storumans kommun är, som framgår av statistiken, en till ytan mycket stor och dessutom långsträckt kommun. Det är nästan precis 25 mil från den östra kommungränsen nere i skogslandet till den västra kommungränsen högt uppe på fjället vid riksgränsen mot Norge. Därför är det naturligtvis en mycket stor utmaning att leverera fullgod och likvärdig service över hela kommunen, särskilt med de begränsade medel och personella resurser vi har.

Alexander Jonsson, utredare, Storumans
kommun Foto: privat

Kommunfullmäktige har alldeles nyligen (juni 2019) antagit en ny lokal serviceplan, som ska strukturera och utveckla arbetet med att tillgängliggöra service på våra servicenoder (Gunnarn och Slussfors) samt utveckla ett system med servicepunkter i de mindre byarna. Servicepunkterna ska skötas av lokala krafter som får ersättning från kommunen enligt serviceavtal som upprättas.

I ordinarie samarbete sedan tidigare har kommunens ansvariga tjänstepersoner (näringslivssekreterare och utredare) haft dialog främst med de handlare som fått stöd för kommersiell service, men vi hoppas genom det nya systemet att ytterligare kontakter och

NYHETSREV 5. SERVICE I SAMVERKAN AUGUSTI 2019.

samarbeten knyts och synergieffekter skapas på riktigt.

Vilka har ni dialog med idag när det gäller service på landsbygden?

I vår kommun har det saknats ett formaliserat samarbete med de ideella krafterna. Därför är en av de viktigaste punkterna i den nya serviceplanen att ett bygderåd inrättas i kommunen från och med i höst. I inledningskedet håller kommunen i det formella för att uppstartsfasen ska komma igenom, men så snart organisationen har blivit någorlunda etablerad är avsikten att lämna över ordförandeskap och ansvar till de ideella krafterna. Den ersättning som kommunen planerar att ge till deltagande föreningar är tänkt att kvarstå även efter det att huvudansvaret överlämnats.

Vi hoppas och tror att bygderådet kommer att bli en viktig remissinstans för kommunen i många relevanta politiska frågor och även en utvecklingsarena för projekt och fördjupade samverkansinsatser med koppling till service och livskvalitet på landsbygden.

Hur ser er medverkan ut i projektet?

Från kommunens håll är vi två ansvariga tjänstepersoner, samt att vi har tagit in ansvariga för översiktsplanering, folkhälsa och kommunikationer i delar av projektarbetet. Både kommunalråd och oppositionsråd har aktivt deltagit i projektet vid flertalet byträffar och den politiska uppbackningen i processen har varit genuin och stabil.

Dialogen med vår lokala processledare har fungerat mycket bra och det har varit högt i tak och konstruktiva diskussioner hela vägen. Det har även varit mycket givande och konstruktiva dialoger vid de gemensamma tillfällen vi deltagit med hela projektet på temadagar och liknande. Det är otroligt intressant och inspirerande att se både hur mycket som är olika och hur mycket som ändå förenar utmaningarna i alla deltagande kommuner.

Hur ser förväntningarna på resultatet ut?

Våra förväntningar på projektet och processen hittills har till allra största del uppnåtts i och med att den nya serviceplanen är antagen – men nu återstår ju det inte helt oviktiga jobbet att faktiskt sätta den i verket också. Under hösten ska vi som sagt initiera bygderådet och i samband med det också börja sondera vilka byar och föreningar som är intresserade av att etablera servicepunkter. Det blir spännande!

På bilden syns koncernchef Peter Persson, näringslivssekreterare Mona Olovsson, kommunstyrelsens ordförande Tomas Mörtzell och näringslivschef Johan Duvdahl framför kommunhuset i Storuman.

Foto: Storumans kommun

Badplatsen Lapplaya i Gunnarn är ett mysigt utflyktsmål när vädret är fint.

Foto: Storumans kommun

MONICA FALKNER

Processledare Storumans kommun

Varför arbetar du med pilotprojektet

Service i samverkan i Storumans kommun?

Jag gillar utmaningar och att se människor samverka för att nå gemensamma mål. Sedan kampanjen Hela Sverige ska leva 1987 startade har jag varit mycket aktiv inom lands- och glesbygdsrörelsen på olika sätt. Arbetet och engagemanget har skett på bynivå, länsnivå och jag har också varit verksam centralt i olika utskott och grupper. För mig är det oerhört viktigt att man tar tillvara på den lokala kraften i olika utvecklings- och beslutsprocesser. Som politiker och tjänsteman bör man se till att kommunicera med ”rotinivån” före beslut. Från bygdens nivå är det också viktigt att man engagerar sig i sin bygds utveckling, att man drar upp riktlinjer och har mål med arbetet. Planerna ska vara landsbygds- och servicesäkrade. För att utvecklingsplanerna ska bli hållbara behövs strategier så att det blir en inkluderande samhällsutveckling där den lokala nivåns engagemang och åsikter tas tillvara. Att inspirera andra till att samverka för att nå gemensamma mål är för mig det roligaste jobbet jag kan tänka mig.

Hur går arbetet i Storumans kommun?

Jag tycker att arbetet går strålande. Från att det inte fanns bygderåd i kommunen och ingen egentligen satsning på byarna och servicen så har strategin verkligen tagit form. Politiker och tjänstepersonerna har anammat arbetssättet att vara ute i bygden och ha tvåvägs-kommunikation mycket mer än förr. Viljan att hitta nya kreativa lösningar har också ökat. Ett gemensamt bygderåd har tagit form via ett flertal träffar i byarna där medborgarna berättat

Monica Falkner, processledare i Storumans kommun. Foto: Markus Falkner

hur de vill ha det och vad de själva kan göra. Steg nummer två var att ta med politiker och tjänstemän ut till bygden för att tillsammans forma och föreslå hur bygderådet skulle vara organiserat. Remissrundan skedde på plats i bygden och dessutom fanns chans att maila in synpunkter innan serviceplanen och förslaget till bygderådet togs politiskt.

I Storumans samverkansmodell ingår både representanter från byarna och tjänstepersoner samt politiker. Alla sitter kring det ”runda bordet” och tillsammans diskuteras problem och möjligheter. Både serviceplanen och bygderådet antogs av fullmäktige i juni 2019.

Hur ser förväntningarna ut inför hösten?

Förväntningarna är att strukturen och organisationen för bygderådet är fastslagen. Vi kommer att ha ett flertal bygderådsmöten och också påbörjat servicelösningen i kommunen. Vår fördjupade demokrati och medskapande ”Storumanmodell” är väl förankrad och fler byar/bygder vill vara med att ta fram sin egen byutvecklingsplan. Inför avslutet har jag skapat förutsättningar för efterföljande projekt att ha en plattform att vända sig, politiker känner trygghet i att besluten de tar är väl förankrade och bygdens bor känner att de har tillit och hjälp i sitt utvecklingsarbete.

NYHETSBRÉV 5. SERVICE I SAMVERKAN AUGUSTI 2019.

PROJEKTKOORDINATOR

Claes Becklin 010-489 13 55
claes.becklin@helasverige.se

LOKALA PROCESSLEDARE

Norrbottnen, Arvidsjaurs kommun:
Bertil Degerlund, 070-696 29 52
bertil.degerlund@helasverige.se

Västerbotten, Skellefteå kommun:
Martine Westerlund, 076-763 34 54
martine.westerlund@helasverige.se

Västerbotten, Storumans kommun:
Monica Falkner, 070-699 52 27
monica.falkner@helasverige.se

Dalarna, Älvdalens kommun:
Sigrid Larsson, 070-249 05 86
sigrid.larsson@helasverige.se

Dalarna, Ludvika kommun:
Pablo Ravanal, 070-782 90 15
pablo.ravanal@helasverige.se

Sörmland, Flens kommun och Vingåkers kommun:
Åke Peterson-Sandklef, 070-595 80 40
ake.sandklef@helasverige.se

Östergötland, Norrköpings kommun:
Pia Liedholm, 073-664 57 64
pia.liedholm@helasverige.se

Östergötland, Motala kommun:
Ewa Carlgren Nilsson, 070-270 03 60
ewa.carlgren@helasverige.se

Kronobergs län, Ljungby kommun och Älmhults kommun:
Siv Lindén, 070-208 61 43
siv.linden@helasverige.se

HELA SVERIGE SKA LEVA

Stortorget 7, 111 29 Stockholm
Telefon: 010-489 13 50
E-post: info@helasverige.se
www.helasverige.se

Prenumerera på nyhetsbrev?
Kontakta
claes.becklin@helasverige.se